

Novi Župnik

Dinko Šimunović

U selu Trolokvama podigla se prava buna, pa se okupljali i dogovarali što da čine. Pa imali su i rašta. Bila pučina ljeta, suša, nerodica, a zaredale svakojake bolesti: grlobolja, skrlet, ospice i srdobolja, pa govorili da će i kuga. Pokaranje božje, a biće da je sve to radi novog župnika, što je zabacio stare običaje i od crkve se odmetnuo.

I do sada, češće bivalo u njih takova biča, no prijašnji župnik fra Jozo, sveti starac, odmah bi u crkvi sakupio i bolesne i zdrave, onda ih sredao u procesiju, pa i on i oni molili, da bi se utažila srdžba božja. Doduše i onda obolijevali i umirali, ali niti izdaleka, kao toga ljeta: sad muško, sad žensko a sad djetinje zvono povazdan ječalo, te nosili u groblje jedno za drugim, kao da je prispio Sudnji dan.

A novi župnik, kao ti čovjek mlad i nezreo, preporučuje da u crkvu dolaze samo oni, što im u kući nema bolesti, a da bi išli u procesiju neće ni da čuje. A koliko je još drugih stvari činio ovaj bezbožnik, koji ne nosi niti pravo kršćansko ime, nego lutoransko ili rišćansko: morali ga zvati fra Vjeko.

Baš toga strašnoga ljeta, kad je došlo pokaranje božje, on ne da ljubiti ni u križ ni u crkveni prag; iz kamenice iscrpao blagoslovljenu vodu, kako ne bi u nju zamakali ruke i krstili se, pa ne dao prije ukopa ljubiti mrtvaca.

Uistinu im je tumačio zašto im sve to brani, i spominjao im neka čudnovata imena i neke zapletene razloge, koje oni nisu mogli da razumiju. Prije je bilo sve jednostavnije: Bog šalje zlo kao i dobro, pa se tomu ljudi ne mogu oteti. Ako se Bolest prenosi s jednoga na drugo, otkuda je bolest došla na onoga što se razbolio prvi? Jedino molitvom utažuje se srdžba božja i nikako drugačije! ...

Tako su mislili, a tako im je govorio i njihov stari župnik fra Jozo, dok ovaj lutoran ne samo što im zabranjuje vršiti stare navike i bogoljubnost, nego je i biskupa molio da ne dolazi.

Baš toga ljeta imao je doći u selo da krizma njihovu dječicu: u drugima je bio, a u njihovu ga eto nema. Pa da ovaj fra Vjeko nije odmetnik božji! što mu više govore, a on tvrdoglaviji, te uvijek ponavlja, da smo mi krivi. što se ovako širi bolest! Eto, dolazili i ljekari, pa što gle pomoglo? Da je stari fra Jozo još u nas, ne bi bilo ovakova pomora!

Bunili se i dogovorili, te napokon odlučili da fra Vjeka pođu tužiti biskupu. Izaberu pet najstarijih i najpametnijih ljudi u Trolokvama, koji će da pođu k svetom čovjeku, a bili bi otišli i u samoga Oca Pape, samo da je bliže. I ako je čitavo selo u strahu i žalosti, razveseli se: njihovi ljudi i biskup naučice fra Vjeka pameti.

Nestrpljivo su očekivali da se vrate njihovi poslanici, da im kažu poruku i da ovaj lutoran pođe iz njihova sela. Čekali su pa i dočekali, a na povratku sve zdravo i živo sjatilo se oko njih da čuju, što je tamo bilo.

Otprilike nasred Trolokava širila se četiri krošnjata oraha, a pod njima ledina, i tu se u svima znatnijim zgodama okupljali seljaci da raspravljaju o svojim poslovima. Dakako samo ljeti, a zimi u prostranoj kući glavara Petra Maloče. On je kao najstariji i vodio poslanstvo, te je prvi i progovorio narodu:

-Braćo, svi znate, da je naš biskup i mudar i svet. Radi toga smo se začudili . i nismo se začudili kad smo ušli k njemu. Sve ću vam na tenane kazati! ... Kad je čuo da smo iz Trolokava, a već je znao da su amo kužne bolesti, nije nas pustio k sebi prije nego što smo oprali ruke u nekoj vodi što žestoko miriše, onaj istoj, koju su nam ljekar i fra Vjeko davali, da u njoj ruke peremo. Odmah sam znao koja je ura!

. Sad su neki zažamori1i a neki se i smijali, baš kad je zapadnjak ustalasio lišće na orahovim krošnjama. Tada je nastalo hladnije te okupljeni seljaci i seljakinje odahnuli i otvorili usta da bolje čuju.

- Sveti nas je starac blagoslovio i upitao zašto smo došli. Tako i tako ... tužimo se mi, te nabrajamo

zulum ovoga fra Vjeka, i sve hvalimo prijašnjega fra Jozu. Sluša on, sluša i smijulji se. Kad smo dogovorili, reče nam, braćo moja, vi ćete se čuditi, ali nam je rekao isto što i fra Vjeko i ljekari! Neka se, dok traje bolest, ne skupljamo ni u crkvi, da ne idemo u procesije, da mrtvace ne ljubimo, pa ni moći, ni križ, te da je škodljivo ako svi ruke u blagoslovljenu vodu umačemo. Jer da su u našem selu kužne bolesti, pa da ne smijemo jedan drugoga ticati, a fra Vjeko da je pametan čovjek i da ga moramo slušati. Tako je. rekao biskup, a dodao je još, kako Bog dopušta zlo, ali da je zato ljudima dao razum, kako da se brane od toga zla. A završio je, da slušamo fra Vjeka u svemu i da činimo što ljekari narede, pa da će nas onda i Bog pomoći. Svi se zamislili i potulili, kao da si ih vodom polio i samo Jakov Mirčeta upita glavara Maloču:

- A znade li biskup i za druge naše nevolje? Jesi li mu i to rekao?

- Pa jesam! Pitao me je zašto se naše selo zove Trolokve. Tada sam mu pripovijedao, kako u nas imadu tri lokve, u kojima blago napajamo, prteninu peremo, a i pijemo iz njih. - A imate li gdje žive vode? pitao nas je biskup. Ima, rekoh ja, ali je u brdu, daleko. Više od jedne ure hoda! ... - Sedmi je smrtni grijeh lijenost! ... reče biskup. Pa da je i tri sata, u takovaj nevolji morate nositi vodu sa vrela, a ne piti iz nečistih lokava. Od slabe vode nastaje svaka bolest... Govorio je kao da nije biskup nego ljekar ! Reče nam još, da se obratimo Domu narodnog zdravlja, pa će nam iz grada poslati ljude, koji će uz našu pomoć u selu sagraditi vodovod i bunar! A sada, braćo što ćemo?

- A što ćemo drugo nego poslušati biskupa! Mi smo ljudi tvrdoglavi i neizučeni, a naš fra Vjeko i ljekari znadu bolje od nas. što nam oni kažu, tako će i biti.

Razišli se kućama, a oni što su biskupu išli, pošli su k fra Vjeku da mu kažu u čemu su zgriješili, te da zamole oprostnje.

Kad su ljekari opet došli u selo, začude se kako u Trolokvama drugačije misle i rade, pa se i oni s većim žarom prihvate posla i zamalo nestade bolješturine. Svi su bili zadovoljni pa i nevjeste što su se navikle nositi živu vodu ća iz Humina i ako su njihovi ljudi očistili i obzidali sve tri lokve.

Proplakali za mrtvima i zaboravili, jer se radovahu zdravlju što je na rumenim licima treptjelo, pa dječici što se rađala. Zatim nastade ohladica i dugotrajna kiša tmurne jeseni, no u Trolokvama ipak je bilo veselo. Uz ognjište se kupili razgovarajući o pošasti koja je minula, o liječnicima, biskupu i fra Vjeku te ponavljali što su od njih čuli.

-Ništa nije preče od zdravlja! rekoše, a vi žene nosite vodu iz Rumina, dogod ne bude česme u selu, jer iz lokve nećemo više piti, nego ćemo na godinu da sagradimo vodovod, ako Bog da!

Kiša je rominjala, a vatre gorjele, pa srca bijahu spokojna, kao što jedino mogu biti u selu.

